

**ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ – ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ**

ΤΡΙΤΗ 11 ΙΟΥΝΙΟΥ 2024

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:

ΥΓΙΕΙΝΗ

Ενδεικτικές απαντήσεις

ΘΕΜΑ Α

- A1.** α. Λάθος
β. Σωστό
γ. Λάθος
δ. Λάθος
ε. Σωστό

A2. α) 7 β) 4 γ) 3 δ) 5 ε) 6

A3. 1. ε 2. γ 3. στ 4. α 5. β

ΘΕΜΑ Β

- B1.** Το νερό έχει πολλές λειτουργίες στον ανθρώπινο οργανισμό. Τρεις από αυτές είναι οι παρακάτω:
1. Το νερό μεταφέρει τα θρεπτικά συστατικά και αποβάλλει τα άχρηστα προϊόντα του μεταβολισμού.
 2. Συμβάλλει στην ρύθμιση της θερμοκρασίας του σώματος.
 3. Όλες οι χημικές αντιδράσεις του οργανισμού μας γίνονται παρουσία νερού.
- B2.** Το οξυγόνο της ατμόσφαιρας προκαλεί οξείδωση (καταστροφή) των βιταμινών (βιταμίνης C), βοηθά στην ανάπτυξη των μικροβίων, με αποτέλεσμα την αλλοίωση του χρωματισμού των τροφών και την απόκτηση δυσάρεστης οσμής.
- B3.** α) Τα νύχια των ποδιών πρέπει να κόβονται σε ευθεία γραμμή μετά το μπάνιο όταν είναι μαλάκα. Τα νύχια, που κόβονται βαθιά, συχνά μεγαλώνουν μέσα στο δέρμα και χρειάζονται ειδική θεραπεία.
- β) Τα μαλλιά πρέπει να λούζονται συχνά επειδή λερώνονται από το περιβάλλον αλλά και από την έκκριση σμήγματος.

Η πιτυρίδα δεν είναι αρρώστια. Είναι νεκρά κύτταρα που αποκολλούνται από το τριχωτό της κεφαλής. Θεραπεύεται με αντιπιτυριδικό σαμπουάν και καλό βούρτσισμα.

- γ) Επιβάλλεται η χρησιμοποίηση προστατευτικών γυαλιών όταν υπάρχει δυνατός ήλιος, χιόνι, έντονο τεχνητό φως και σε ηλεκτροσυγκόλλησεις μετάλλων.
- δ) Η πιο απλή πάθηση του αυτιού από τη θάλασσα είναι η εξωτερική ωτίτιδα.

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Ένα άτομο που έχει μολυνθεί από το νέο HIV μπορεί να παρουσιάσει: 1) χαμηλό πυρετό, 2) πονόλαιμο και 3) διόγκωση των λεμφαδένων, που διαρκεί περίπου 20 μέρες. Τα συμπτώματα εμφανίζονται στο ένα πέμπτο των περιπτώσεων και μετά την υποχώρησή τους ο φορέας αισθάνεται υγιής.

Τέσσερα βιολογικά υγρά στα οποία έχει απομονωθεί ο ιός HIV είναι: το αίμα, το σπέρμα, οι κολπικές εκκρίσεις και το σάλιο.

(Εδώ ο μαθητής εναλλακτικά μπορεί να αναφέρει τα δάκρυα, τον ιδρώτα, το μητρικό γάλα και το εγκεφαλονωτιαίο υγρό.)

Γ2. α) Οι αρχαίοι Έλληνες μαζί με άλλους γνωστούς λαούς όπως Κινέζοι, Ινδοί, Αιγύπτιοι, Εβραίοι εφάρμοζαν κανόνες Υγιεινής. Πίστευαν ότι η προστασία της υγείας επιτυγχάνεται με καθαριότητα, σωστή πολεοδομία, υγιεινή κατοικία, υγιεινή διατροφή, ύδρευση και αποχέτευση και έθεσαν τις βάσεις της Δημόσιας Υγιεινής.

β) Τον Μεσαίωνα, που οι επιδημίες θέριζαν την ανθρωπότητα, η καραντίνα ήταν το μόνο μέτρο προστασίας. Η καραντίνα εφαρμόζοταν με απομόνωση πλοίων και ανθρώπων για 40 ημέρες.

Γ3. Η χημική εξέταση του νερού περιλαμβάνει τον προσδιορισμό:

1. της σκληρότητας
2. των χημικών ουσιών
3. των νιτρικών και νιτρωδών αλάτων και της αμμωνίας.

Με την χημική εξέταση διαπιστώνεται πιθανή μόλυνση του νερού ενώ η εξακρίβωση του μικροβίου γίνεται με την μικροβιολογική εξέταση.

Τέσσερις παθογόνοι μικροοργανισμοί που μπορεί να βρεθούν κατά την μικροβιολογική εξέταση του νερού είναι: οι σαλμονέλλες, οι σιγκέλλες, το δονάκιο της χολέρας και παράσιτα (αμοιβάδες, λάμβριες κ.λπ.).

ΘΕΜΑ Δ

- Δ1.** α) Η σύφιλη οφείλεται στο βακτήριο *ωχρά σπειροχαίτη*.
β) Το συφιλιδικό έλκος αποτελεί το πρώτο στάδιο της νόσου. Ασθενείς που δεν θεραπεύτηκαν συνεχίζουν να μεταδίδουν την όσο για πέντε περίπου χρόνια.
γ) Το έμβρυο μπορεί να μολυνθεί από την συφιλιδική μητέρα του μέσω του πλακούντα, μετά τον τέταρτο μήνα της κύησης.
δ) Ένα μέτρο πρωτοβάθμιας πρόληψης για την σύφιλη είναι η χρήση ελαστικού προφυλακτικού κατά τη συνουσία. Ένα ακόμα νόσημα που μεταδίδεται με τον ίδιο τρόπο, δηλαδή κυρίως με την σεξουαλική επαφή, είναι η βλενόρροια ή γονοκοκκική ουρηθρίτιδα.
- Δ2.** α) Ο χρόνος έκθεση στον ήλιο αυξάνεται σταδιακά αρχίζοντας από 10 λεπτά και προσθέτουμε 5 λεπτά κάθε μέρα. Έτσι ο χρόνος έκθεσης στον ήλιο την πρώτη μέρα θα πρέπει να είναι 10 λεπτά και ο μέγιστος επιτρεπτός χρόνος έκθεσης την τέταρτη μέρα θα είναι 25 λεπτά.
β) Η ηλιοθεραπεία θα πρέπει να διακόπτεται όταν υπάρχει: 1) ταχυσφυγμία, 2) ερυθρότητα του δέρματος και 3) υπερθερμία.
γ) Δύο κλιματολογικές συνθήκες, οι οποίες, σε συνδυασμό με την υψηλή θερμοκρασία μπορούν να προκαλέσουν θερμοπληξία, είναι η υψηλή σχετική υγρασία και η ακινησία του αέρα.
δ) Δύο μηχανισμοί με τους οποίους οργανισμός μας διατηρεί σταθερή την θερμοκρασία του στους καλοκαιρινούς μήνες είναι η αγγειοδιαστολή (διεύρυνση των τριχοειδών του δέρματος) και η αύξηση της εφίδρωσης.
Το θερμορυθμιστικό κέντρο βρίσκεται στον υποθάλαμο του εγκεφάλου.
- Δ3.** α) Με τον όρο επαγγελματικά νοσήματα εννοούμε τα νοσήματα εκείνα που εμφανίζονται με πολύ μεγαλύτερη συχνότητα στους εργαζόμενους, εκτεθειμένους το συγκεκριμένο παράγοντα που προκαλεί την νόσο, σε σύγκριση με τη συχνότητα που εμφανίζεται η νόσος στο γενικό πληθυσμό.
Όπως παρατηρούμε από τον πίνακα το νόσημα Α εμφανίζεται με πολύ μεγαλύτερη συχνότητα στους εργαζόμενους στην βιομηχανία σε σύγκριση με τον γενικό πληθυσμό. Αντίθετα, το νόσημα Β εμφανίζεται σε παρόμοια συχνότητα στους εργαζόμενους στη βιομηχανία σε σύγκριση με τον γενικό πληθυσμό. Έτσι, ως επαγγελματικό νόσημα θα χαρακτηριστεί το νόσημα Α.
β) 1) Το ραδόνιο προκαλεί καρκίνο στα οστά.
2) Ο αμίαντος προκαλεί καρκίνο στους πνεύμονες.
3) Η ιονίζουσα ακτινοβολία προκαλεί καρκίνο στο δέρμα.
γ) Ο πρώτος επαγγελματικός καρκίνος που έχει αναφερθεί ήταν ο καρκίνος του οσχέου ο οποίος προκαλείται από την καπναιθάλη.